

Tanya

Chapitre 3 - Iguérèt Hatéchouva

והנה חכמי המוסר האחרונים נחלקו במי שחטא חטא אחד פעמים רבות, דיש אומרים שצריך להתענות מספר הצומות לאותו חטא פעמים רבות כפי המספר אשר חטא. כגון המוציא זרע לבטלה, שמספר הצומות המפורש בתיקוני תשובה מהאריז"ל הן פ"ד תעניות. ואם חטא בזה עשר או עשרים פעמים על דרך משל, צריך להתענות עשר או עשרים פעמים פ"ד, וכן לעולם, דומיא דקרבן חטאת, שחייב להביא על כל פעם ופעם. ויש מדמין ענין זה לקרבן עולה הבאה על מצות עשה, דאפילו עבר על כמה מצוות עשה מתכפר בעולה אחת, כדאיתא בגמרא פרק קמא דזבחים. והכרעה המקובלת בזה, להתענות ג' פעמים כפי מספר הצומות דחטא זה, דהיינו רנ"ב צומות על הוצאות שכבת זרע לבטלה, וכן בשאר חטאים ועוונות. והטעם הוא על פי מה שכתוב בזוהר הקדוש סוף פרשת נח: כיוון דחב בר נש קמי קודשא בריך הוא זמנא חדא, עביד רשימו כו'. זמנא תליתאה, אתפשט ההוא כתמא מסטרא דא לסטרא דא כו'. לכך צריך מספר הצומות גם כן ג' פעמים וכו'.

אכן כל זה באדם חזק ובריא, שאין ריבוי הצומות מזיק לו כלל לבריאות גופו, וכמו בדורות הראשונים. אבל מי שריבוי הצומות מזיק לו, שאפשר שיוכל לבוא לידי חולי או מיחוש חס ושלום, כמו בדורותינו אלה, אסור לו להרבות בתעניות אפילו על כריתות ומיתות בית דין, ומכל שכן על מצוות עשה ומצוות לא תעשה שאין בהן כרת, אלא כפי אשר ישער בנפשו שבוודאי לא

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

יזיק לו כלל. כי אפילו בדורות הראשונים בימי תנאים ואמוראים, לא היו מתעניין בכהאי גוונא אלא הבריאיים דמצו לצעורי נפשיהו, ודלא מצי לצעורי נפשיה ומתענה נקרא חוטא בגמרא פרק קמא דתענית, ואפילו מתענה על עבירות שבידו, כדפרש רש"י שם, וכדאיתא בגמרא פרק קמא דזבחים, שאין לך אדם מישראל שאינו מחוייב עשה וכו'. ומכל שכן מי שהוא בעל תורה, שחוטא ונענש בכפליים, כי מחמת חלישות התענית לא יוכל לעסוק בה כראוי. אלא מאי תקנתיה? כדכתיב: "וחטאך בצדקה פרוק", וכמו שכתבו הפוסקים ליתן בעד כל יום תענית של תשובה ערך ח"י גדולים פוליש וכו', והעשיר יוסיף לפי עושרו וכו', כמו שכתב המגן אברהם הלכות תענית.

ומכל מקום, כל בעל נפש החפץ קרבת ה' לתקן נפשו להשיבה אל ה' בתשובה מעולה מן המובחר, יחמיר על עצמו להשלים על כל פנים פעם אחת כל ימי חייו מספר הצומות לכל עוון ועוון מעוונות החמורים שחייבין עליהם מיתה על כל פנים, ואפילו בידי שמים בלבד, כגון להוצאות זרע לבטלה פ"ד צומות פעם אחת בימי חייו. ויכול לדחות לימים הקצרים בחורף, ויתענה כעשר תעניות על דרך משל בחורף אחד או פחות, ויגמור מספר הפ"ד צומות בתשע שנים או יותר כפי כוחו (וגם יכול לאכול מעט כשלוש שעות לפני נץ החמה, ואף על פי כן נחשב לתענית, אם התנה כן). ולתשלום רנ"ב צומות כנ"ל, יתענה עוד ארבע פעמים פ"ד עד אחר חצות היום בלבד, דמיחשב גם כן תענית בירושלמי, ושני חצאי יום נחשבים לו ליום אחד לעניין זה. וכן לשאר עוונות כיוצא בהן, אשר כל לב יודע מרת נפשו וחפץ בהצדקה.

אכן מספר הצומות העודפים על רנ"ב וכהאי גוונא, שהיה צריך להתענות, לחוש לדעת המחמירים להתענות מספר הצומות שעל כל חטא וחטא כפי מספר הפעמים שחטא כנ"ל, יפדה

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

כולן בצדקה, ערך ח"י גדולים פוליש בעד כל יום. וכן שאר כל תעניות שצריך להתענות על עבירות שאין בהן מיתה, ואפילו על ביטול מצוות עשה דאורייתא ודרבנן ותלמוד תורה כנגד כולם, כפי המספר המפורש בתיקוני התשובה מהאר"י ז"ל (ורובם נזכרים במשנת חסידים במסכת התשובה), הכל כאשר לכל יפדה בצדקה כנ"ל, אי לא מצי לצעורי נפשיה כנ"ל. ואף שיעלה לסך מסויים, אין לחוש משום "אל יבזבז יותר מחומש". דלא מקרי בזבז בכהאי גוונא, מאחר שעושה לפדות נפשו מתעניות וסיגופים. ולא גרעא מרפואת הגוף ושאר צרכיו.

ולפי שמספר הצומות המוזכרים בתיקוני תשובה הנ"ל רבו במאד מאד, לכן נהגו עכשיו כל החרדים לדבר ה' להרבות מאד מאד בצדקה, מחמת חלישות הדור, דלא מצו לצעורי נפשם כולי האי (וכמו שנתבאר במקום אחר על פסוק "חסדי ה' כי לא תמנו").

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions